

Любі друзі! Багато народів захоплюються героїзмом і мужністю українського народу. Тож, ми вже зараз повинні працювати для відбудови, щоб і надалі прославляти нашу неймовірну Батьківщину.

Знання - це наша сила!

Коли лунає сирена-направляйтесь в укриття! Бережіть себе!

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:

kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,

але не пізніше 20:00

Урок № 3

Дата: 18.09.2023

Тема: Воєнні події 1914–1917 рр.

Мета: охарактеризувати воєнні події 1914–1917 рр; розвивати аналітичне мислення, навички, здібності пам'ять; виховувати інтерес до історичного минулого.

Хід уроку:

Воєнні дії на українських землях розпочалися бойовими операціями в Галичині. У Галицькій битві 18 серпня — 11 вересня 1914 р. брали участь 700 тис. російських та понад 830 тис. австро-угорських вояків. На початку битви росіяни в прикордонних боях зупинили просування австро-угорських частин і перейшли у контрнаступ. Він був успішним і завершився взяттям 21 серпня міста Львова. Розвиваючи наступ, російська армія оточила й блокувала добре укріплену фортецю Перемишль. Унаслідок Галицької битви росіяни оволоділи Східною Галичиною, Північною Буковиною та вийшли на карпатські перевали.

Осінь 1914 р., зима 1914/1915 рр. стали часом безуспішної боротьби російської армії за карпатські перевали. У 1915 р. німецьке й австрійське командування головний удар вирішили завдати на Східному фронті, щоб вивести з війни Росію. У лютому австро-угорська армія примусила росіян залишити Чернівці. Проте 22 березня 1915 р. російська армія оволоділа Перемишлем.

На території окупованих західноукраїнських земель російська влада утворила тимчасове військове Галицько-Буковинське генерал-губернаторство. Воно проіснувало до червня 1915 р. (евакуйовані окупаційні органи діяли до липня 1916 р.). Керівником окупаційної адміністрації став чорносотенець граф Г. Бобринський. Головною метою своєї діяльності на цій посаді він вважав швидке включення західноукраїнських земель до складу Російської імперії, почалось зросійщення краю.

30 квітня 1915 р. в районі міст Горлице та Громник німецько-австрійська армія перейшла в наступ. Протягом травня 1915 р. росіяни залишили Перемишль, у червні втратили Львів, а на кінець місяця — більшу частину Галичини.

Участь Українських січових стрільців у бойових діях Першої світової війни, незважаючи на їх нечисленність, була досить помітною. Командування австро-угорської армії використало їх в осінній кампанії 1914 р. в кровопролитних гірських боях на перевалах Карпат. У першій половині жовтня Січові стрільці брали участь у контрнаступі австро-угорської армії через карпатські перевали в напрямку Стрия, Миколаєва і Львова.

29 квітня — 2 травня 1915 р. сотні УСС брали участь у бою за гору Маківка поблизу Славська. Це місце було ключовим пунктом оборони австрійської Південної армії. Кілька разів гора переходила з рук у руки. 1 травня австрійське командування вивело звідти УСС унаслідок отриманих ними значних утрат, а наступного дня російська армія захопила гору.

У вересні-жовтні 1915 р. УСС вели завзяті бої з російськими військами між річками Серет та Стрипа. Запекла битва, що перевершувала усі попередні, відбулася 9 жовтня — 9 листопада 1915 р. поблизу села Семиківці на Стрипі. В одному зі звітів німецького командування в цей період зазначалося, що українські стрільці — «найкращий відділ з усієї австро-угорської армії».

Після поразок 1915 р. російська армія оговтала і в 1916 р. організувала цілу низку наступальних дій. 4 червня — 20 вересня 1916 р. війська Південно-Західного фронту під командуванням генерала О. Брусилова провели операцію, що увійшла в історію як «Брусиловський прорив». До червня 1917 р. бої на фронті знову набули позиційного характеру. Перемога росіян спонукала Румунію до вступу у війну на боці Антанти. Але вона швидко зазнала поразки. Росія була змушена рятувати нового союзника. Так утворився новий Румунський фронт.

Урок № 4

Дата: 18.09.2023

Тема: Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914–1917 рр.

Мета: охарактеризувати політику Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1914–1917 рр.; розвивати аналітичне мислення, навички, здібності пам'ять; виховувати інтерес до історичного минулого.

Хід уроку:

На території Західної Волині, Східної Галичини та Північної Буковини, відвойованих в Австро-Угорщини в результаті «Брусиловського прориву», російська влада відновила «Генерал-губернаторство областей Австро-Угорщини, зайнятих по праву війни», що існувало в липні 1916 — лютому 1917 р. та складалося з Чернівецької і Тернопільської губерній. Очолював його генерал Ф. Трепов. Головним завданням очолювана ним адміністрація вважала забезпечення потреб армії, фронту та «уникнення всякої політичної тенденції при управлінні краєм». Щодо українства політика в цей період була нейтральною. Безперешкодно видавалися дозволи на відкриття українських шкіл. У церковній політиці здійснювалася підтримка виключно православної церкви.

Пошук винних у воєнних поразках спричинив восени 1916 р. другу хвилю переслідувань австро-угорською владою українського населення. Розгорнулися нові масові інтернування українців до концентраційних таборів. У вересні 1916 р. лише до табору Талергоф прибуло ще 2 тис. заарештованих українців.

Боротьба з москвофільством та ізоляція значної кількості українців у концентраційних таборах стали характерними рисами ставлення Австро-Угорщини до українства в роки війни. Абсолютно обґрунтовані упереджувальні заходи перетворилися на безконтрольний терор проти всього українського населення. Він супроводжувався відвертими зловживаннями військовиків і жандармів, серед яких з особливою жорстокістю ставилися до українців угорці. Від голоду, холоду та епідемій у концентраційних таборах поряд із москвофілами загинули тисячі невинних проавстрійськи налаштованих українців.

Питання для самоперевірки:

1. Охарактеризуйте перебіг подій Першої світової війни на території України в серпні 1914 — жовтні 1915 р. Які події отримали назву «Галицька битва»?
2. Які зміни відбулись у політиці щодо українства правлячих кіл Росії та Австро-Угорщини в 1916-1917 рр.?

Домашнє завдання: дати відповіді на питання для самоперевірки, законспектувати матеріал з теми

Рекомендована література: Власов В.С. Історія України (рівень стандарту): підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти / В.С. Власов, С.В. Кульчицький. – Київ: Літера ЛТД, 2018. – 256 с.

Шановні учні! Нагадую, що на виконанні вами завдання чекає моя електронна пошта:
kvasha.n.v@gmail.com або Вайбер чи Телеграм за номером: 093-74-98-200,
але не пізніше 20:00